

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. Д-р. Явор Енчев, д.м.н.

Ръководител на Катедра по Неврохирургия и УНГ болести
Медицински университет „Проф.Д-р Параскев Стоянов“ - гр. Варна
Началник на Клиника по Неврохирургия, УМБАЛ „Св. Марина“ - гр. Варна
на дисертационен труд с тема:

“Влияния на COVID-19 върху оториноларингологията”
за присъждане на образователна научна степен „Доктор”

Форма на обучение: редовна

Област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1. Медицина

Научна специалност: 03.01.35 Оториноларингология

Автор: д-р Камелия Милчева Коручева

Научен ръководител: Проф. Д-р Николай Сапунджиев, д.м.

I. Общи бележки и коментари по процедурата

Със Заповед № Р-109-126 от 11.03.2026 г. на Ректора на Медицински Университет - Варна бях определен за председател на научното жури с цел изготвяне на становище относно дисертационния труд на д-р Камелия Милчева. Процедурата по защита напълно съответства на изискванията на действащата нормативна уредба в Република България - Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, както и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна.

Д-р Камелия Милчева е зачислена като докторант със Заповед № Р-109-56 от 27.01.2023 г. на Ректора на Медицински университет - Варна. Изследването е одобрено от Комисията по етика за научни изследвания при МУ - Варна (Протокол № 118/23.06.2022 г.). Тя е изпълнила индивидуалния си учебен план и е положила успешно всички предвидени изпити. Проведени са редовни атестации, всички с положителна оценка. Планираната програма е проведена в срок, а наукометричните показатели са изпълнени. Завършеният дисертационен труд е представен на разширено вътрешно научно жури на 20.02.2026 г. На докторанта е предоставено право за защита със Заповед № Р-109-126/11.03.2026 г.

Дисертационният труд, авторефератът, представените документи и материали, свързани с официалната процедура по защита, напълно отговарят на законовите изисквания.

II. Биографични данни

Д-р Камелия Милчева завършва медицина през 1995 г. в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна. През 1996 г. започва работа като лекар в Центъра за спешна медицинска помощ в Аксаково. През 2005 г. постъпва като специализант в УНГ клиниката на УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна. Придобива специалност „Оториноларингология“ през 2009 г. и е назначена като лекар-специалист по УНГ болести в клиниката, както и като хоноруван асистент към Медицински университет - Варна. През 2019 г. печели конкурс за асистент в Катедрата по неврохирургия и УНГ болести и през 2023 г. започва обучението си като докторант по оториноларингология. Тя е член на Българското национално сдружение по оториноларингология и хирургия на глава и шия и на Българския лекарски съюз.

III. Актуалност на проблема

Влиянието на пандемията от COVID-19 върху оториноларингологичната практика придобива висока актуалност поради директната експозиция на специалистите към въздушно-капкови инфекции на горните дихателни пътища, които представляват основен механизъм за предаване на вируса. Оториноларинголозите са изложени на повишен професионален риск, особено по време на аерозол-генериращи процедури като ендоскопия и трахеостомия. Пандемията доведе и до съществени нарушения в клиничната практика, включително ограничаване на плановата дейност, забавяне в диагностично-лечебния процес и промени в диагностичния профил на пациентите. Разбирането на тези ефекти е от съществено значение за подобряване на клиничните протоколи, осигуряване на непрекъснатост на грижите и повишаване на готовността за бъдещи въздушно-преносими инфекции.

III. Структура и характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е добре структуриран и включва всички основни компоненти: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, дискусия, изводи, приноси и библиография. Трудът е с обем от 204 страници и съдържа 84 таблици, 65 фигури и 1 приложение.

Литературният обзор обхваща 32 страници и разглежда характеристиките на инфекцията със SARS-CoV-2. Той включва исторически преглед на пандемията от древността до съвременността, както и данни за вирусологията, епидемиологията, диагностиката и клиничната изява на COVID-19, с акцент върху УНГ проявите. Разгледани са аерозол-генериращите процедури в оториноларингологията, както и организационните промени в УНГ звената по време на пандемията. Специално внимание е отделено на българския контекст на пандемията и на редки усложнения като рино-орбито-церебрална мукормикоза (ROCM).

Анализът е основан предимно на научни публикации от последните две десетилетия, като същевременно са използвани и източници с фундаментално значение. Обхватът и съдържанието на главата показват, че докторантът познава задълбочено проблематиката, а изводите от литературния обзор осигуряват солидна основа за проведеното собствено изследване.

Целта на дисертационния труд е да се изследва и анализира влиянието на пандемията от COVID-19 върху дейността на репрезентативна УНГ клиника от трето ниво в България чрез сравнение на болничната активност преди и по време на пандемията (2018–2021 г.). Проведено е анкетно проучване с цел оценка на опита и мненията на лекарите по оториноларингологията относно промените в клиничната практика. Допълнителна цел е да се проследят честотата и структурата на редки, но клинично значими усложнения, като рино-орбито-церебралната мукормикоза (ROCM). Формулирани са пет ясно дефинирани и конкретни задачи.

Материалът и методите се основават на ретроспективен, едноцентров, описателен анализ, изследващ хоспитализационната дейност в репрезентативна УНГ клиника от трето ниво в УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна за периода от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2021 г. Направена е описателна статистика на болничната дейност в хронологичен ред за изследвания период. Направен е сравнителен анализ на пандемичния период със съпоставим предпандемичен период. Извлечени са статистически закономерности. За първи път е описана серия от клинични случаи на COVID-19 асоциирана рино-орбито-церебрална мукормикоза. За първи път в България е проведено национално анкетно проучване сред лекари, работещи в областта на оториноларингологията.

Обемът и качеството на използвания материал са достатъчни за постигане на поставените цели на дисертационния труд. Използваните методи за обработка и анализ на данните са надеждни, съвременни и адекватни.

Резултатите са представени подробно на 86 страници. Те са достатъчни по обем, съответстват на поставените цели и позволяват извършването на статистически анализ. Получените резултати са оригинални и систематично анализирани, като са установени статистически закономерности. Проучването потвърждава наблюдавания в световен мащаб организационен преход: приоритизиране на онкологичната и спешната помощ, ограничаване на плановите дейности, бързо въвеждане на мерки за безопасност, както и необходимостта от дългосрочна подкрепа за психичното здраве и професионалната устойчивост на медицинските специалисти.

Дискусията обхваща 33 страници и предлага задълбочено сравнение със съществуващата научна литература. Библиографията включва 320 източника - 8 на кирилица и 312 на латиница.

Изводите са ясно формулирани и съответстват на поставените цели на изследването. Дефинирани са шест научни приноси. Дисертационният труд предлага оригинален научен модел за оценка на въздействието на пандемията върху оториноларингологията.

Авторефератът е изготвен в съответствие с институционалните изисквания и точно отразява основните резултати, изводи и приноси. Той е с обем от 76 страници и съдържа 20 таблици и 24 фигури.

IV. Оценка на публикациите и личния принос на докторанта

Д-р Милчева е водещ изследовател в съвместния проект на Факултета по медицина и Факултета по Обществено здравеопазване на МУ- Варна „Влияние на COVID-19 върху оториноларингологията“. Тя взе активно участие в разработването и провеждането на националното анкетно проучване. Д-р Милчева представя 3 пълнотекстови научни публикации - 2 в реферирано международно списание и 1 в българско научно списание, както и 2 доклада, представени на национални конгреси по оториноларингология, и 1 електронен постер на европейски научен форум.

V. Заключение

Дисертационният труд „Влияние на COVID-19 върху оториноларингологията“ на д-р Камелия Милчева представя значими резултати и съдържа ценни теоретични, методологични и практически изводи, представляващи оригинален принос към науката. Той отговаря на всички законови и институционални изисквания, като не са установени данни за плагиатство.

Дисертационният труд показва, че д-р Милчева притежава задълбочени теоретични знания и професионална компетентност в разглежданата област, както и необходимите умения за самостоятелна научноизследователска дейност. Получените резултати, извършеният анализ и формулираните изводи ясно доказват нейния личен принос. Дисертационният труд е актуален в научно отношение, а направените заключения имат реално практическо приложение.

Въз основа на гореизложеното давам своята положителна оценка за дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ по оториноларингология на д-р Камелия Милчева.

Дата: 25.03.2026

Проф. Д-

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

